

Provinciale Staten Utrecht

<i>Datum</i>	<i>Bijlage(n)</i>	<i>Uw kenmerk</i>	<i>Ons kenmerk</i>
30 mei 2018	1		2018/AH/079

Onderwerp
Aankondiging onderzoek garanties en leningen

Geachte leden van Provinciale Staten,

De Rekenkamer is gestart met een onderzoek naar garanties en leningen in de Randstadprovincies.

Garanties en leningen zijn een risicofactor voor de provincie. Het is van belang dat de provincies inzicht hebben in welke garanties en leningen zij hebben uitstaan en deze goed beheren. Goed beheer stelt de provincie in staat problemen tijdig te signaleren en maatregelen te treffen om verlies te voorkomen of zo veel mogelijk te beperken. Tijdens de programmaraadbijeenkomst in het najaar van 2017 is gevraagd of wij ook de (revoluerende) fondsen bij het onderzoek willen betrekken. Het idee van een revolverend fonds is dat geld niet eenmalig aan projecten wordt besteed, maar dat het geld meerdere keren (revoluerend) kan worden ingezet. De meest gebruikte instrumenten voor revolverende fondsen zijn leningen, garanties en participaties. De provincies leveren kapitaal aan revolverende fondsen en/of zijn aandeelhouder van de organisatie die het fonds beheert.

Op basis van een vooronderzoek heeft de Rekenkamer besloten om een onderzoek uit te voeren dat inzicht geeft in het beheer van garanties en leningen en de financiële constructies van de revolverende fondsen in de vier Randstadprovincies. Het onderzoek zal deels beschrijvend en deels oordelend zijn. De onderzoeksvragen, de beoordelingscriteria en de afbakening van dit inventariserende onderzoek kunt u vinden in de bijlage. De publicatie staat gepland in oktober.

De Rekenkamer laat zich bij dit onderzoek ondersteunen door Twynstra Gudde.

Wij krijgen graag van u input over welk inzicht de P&C-documenten u bieden in het beheer van garanties en leningen en de financiële constructies van de revolverende fondsen. Daarvoor is in overleg met de griffie op **18 juni van 17:00 – 18:00 uur** een bijeenkomst gepland. U kunt zich hiervoor aanmelden bij de griffie.

Met vriendelijke groet,

dr. ir. Ans Hoenderdos-Metselaar MBA

Bestuurder/directeur
Randstedelijke Rekenkamer

Bijlage. Onderzoeksvragen, beoordelingscriteria en afbakening

Het doel van dit inventariserende onderzoek is inzicht geven in het beheer van garanties en leningen en de financiële constructies van de revolverende fondsen in de vier Randstadprovincies. Er zijn vijf onderzoeksvragen opgesteld. De onderzoeksvragen en beoordelingscriteria zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 1 Onderzoeksvragen en beoordelingscriteria

1. Wat is het beleid dat de provincie heeft opgesteld ten aanzien van het verstrekken van garanties en leningen?
a. De provincie heeft beleid op het verstrekken van garanties en leningen
b. De provincie heeft procedures voor het verstrekken van garanties en leningen
2. Is het gevoerde beheer van uitstaande garanties en leningen door de provincie toereikend om het financieel risico te beheersen?
a. De provincie heeft procedures voor het beheer van uitstaande garanties en leningen.
b. De provincie heeft inzicht in de samenstelling, omvang en de voorwaarden van de uitstaande garanties en leningen.
c. De provincie heeft een duidelijke verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden geborgd ten aanzien van het beheer van garanties en leningen.
d. De provincie ziet toe op de naleving van de voorwaarden van uitstaande garanties en leningen.
e. De provincie signaleert wijzigingen in het financieel risico van uitstaande garanties en leningen en neemt maatregelen om dit risico te beheersen.
3. Worden Provinciale Staten geïnformeerd over het financieel risico bij het verstrekken van nieuwe garanties en leningen en over het financieel risico van de reeds uitstaande garanties en leningen?
a. PS zijn voorafgaand aan het verstrekken van nieuwe garanties en leningen geïnformeerd over het financieel risico.
b. PS worden periodiek geïnformeerd over het financieel risico van de uitstaande garanties en leningen.
c. PS worden tussentijds geïnformeerd over eventuele toenames in het financieel risico van de uitstaande garanties en leningen.
4. Hoe heeft de provincie de (financiële) relatie met de revolverende fondsen vorm gegeven?
Toelichting op de volgende punten:
a. Het beleid van de provincie ten aanzien van revolverende fondsen
b. De vorm van de revolverende fondsen (privaat- of publiekrechtelijk of een financieel middel).
c. Het aandeel en het financieel belang van de provincie in de revolverende fondsen
d. De financiële aansprakelijkheid ten aanzien van de revolverende fondsen
e. De mate van zeggenschap van de provincie bij het verstrekken van garanties/leningen door de revolverende fondsen
f. De mate van revolverendheid van de revolverende fondsen
g. De omvang van leningen/garanties verstrekt door de revolverende fondsen
5. Worden Provinciale Staten geïnformeerd over het financieel risico en de revolverendheid van revolverende fondsen?
a. PS zijn voorafgaand aan het instellen van een revolverend fonds geïnformeerd over het financieel risico, de revolverendheid en de zeggenschap.
b. PS worden periodiek geïnformeerd over het financieel risico en de revolverendheid van de revolverende fondsen.

De onderzoeksvragen zullen worden beantwoord op basis van gesprekken met de ambtelijke organisaties en PS-leden, beschikbare documentatie en een analyse van de Stateninformatie. Daarnaast zullen we een uitvraag doen bij de ambtelijke organisaties naar de garanties, leningen en revolverende fondsen, op basis van een (deels vooraf ingevuld) format. Het format wordt een weergave van de relevante kenmerken omtrent de uitstaande garanties en leningen (o.a. huidige bedrag; oorspronkelijke bedrag;

looptijd; voorwaarden waaronder garantie of lening is gesloten; afschrijving op oninbaarheid). Tevens zal het format een overzicht bieden van de verschillende provinciale revolverende fondsen waarbij vooral gekeken wordt naar de mate van zeggenschap en aansprakelijkheid van de provincies bij deze revolverende fondsen.

Het onderzoek richt zich op:

- het beheer van garanties en leningen die door de Randstadprovincies zijn verstrekt;
- de financiële constructies van de revolverende fondsen in de Randstadprovincies.

In het onderzoek komt niet aan bod:

- (het bereiken van) de maatschappelijke doelen van de garanties, leningen en revolverende fondsen;
- welke afweging een rol heeft gespeeld bij de inzet van financiële instrumenten (lening, garantie, fonds, subsidie etc.);
- de garanties en leningen die zijn verstrekt via andere verbonden partijen of gemeenschappelijke regelingen dan de revolverende fondsen. Door betrokken ambtenaren in de provincies is aangegeven dat hier geen grote risico's liggen. Op basis van de beschikbare stukken zien wij zelf ook geen aanleiding om deze organisaties in het onderzoek mee te nemen;
- het risicomanagement (beheersen van kansen op en gevolgen van risico's) ten aanzien van de uitstaande leningen en garanties en de revolverende fondsen.